

Kramp-Karrenbauer moet zich als minister bewijzen

Achtergrond - 17 juli 2019 - Auteur: Marja Verburg

CDU-voorzitter Annegret Kramp-Karrenbauer is woensdag tot veler verrassing benoemd tot minister van Defensie. Ze volgt Ursula von der Leyen op, die voorzitter van de Europese Commissie wordt. Defensie geldt als een lastig ministerie. De vraag is of de benoeming de positie van Kramp-Karrenbauer als beoogd opvolger van kanselier Merkel verbetert.

Het was een spannende [strijd om het CDU-voorzitterschap](#) in december vorig jaar. Toen Merkel na de CDU-verkiezingsnederlaag in Hessen in oktober bekend maakte dat ze zou [opstappen als partijvoorzitter](#), schoof ze Kramp-Karrenbauer naar voren. AKK, zoals die ook wel wordt genoemd, moest het opnemen tegen hardliner Friedrich Merz, een Merkel-criticus. AKK gold juist als Merkels vertrouweling - dat werkte in haar nadeel bij de grote groep CDU'ers die een breuk met Merkels koers willen.

Kramp-Karrenbauer is tegelijkertijd conservatiever en uitgesprokener dan Merkel. Ze is bijvoorbeeld voor een harder migratiebeleid. Desondanks won ze de verkiezing voor het partijvoorzitterschap uiteindelijk ternauwernood. Daarna werd het een van haar belangrijkste taken om de ongeveer even grote kampen in de partij te verbinden: die van de ontevreden CDU'ers die naar rechts opschuiven, en die van de christendemocraten die ook wel wat zien in de politiek van de Groenen.

Ze is nuchter en geduldig, hoewel ze in carnavalstijd ook graag optreedt als Putzfrau Gretl

Kramp-Karrenbauer geldt als iemand die bruggen kan bouwen. Ze is een ervaren politicus, nuchter en geduldig, hoewel ze in carnavalstijd ook graag optreedt als [Putzfrau Gretl](#). Ze was zeven jaar lang minister-president van de West-Duitse deelstaat Saarland. Daar heeft ze bewezen dat ze verkiezingen kan winnen. In februari 2018 gaf ze het minister-presidentschap op om secretaris-generaal van de CDU te worden, een belangrijke partijfunctie - en een eerste stap op weg naar een mogelijk bondskanselierschap.

Conservatieve ideeën

Maar sinds AKK voorzitter is, gaat het verbinden en bruggen bouwen haar niet goed af. Met een [carnavalsgrap over interseksuelen](#) in maart joeg ze veel progressieve kiezers tegen zich in het harnas. Die zagen haar toch al niet zo zitten vanwege haar conservatieve ideeën over maatschappelijke thema's. Zo [zei ze in 2015](#) tijdens de discussie over het homohuwelijk dat als twee mensen van hetzelfde geslacht kunnen trouwen, "andere eisen niet meer uit te sluiten zijn, zoals een huwelijk onder naaste familieleden of voor meer dan twee mensen". Zo stelde ze het homohuwelijk gelijk aan inteelt en polygamie, luidde de kritiek. En vrijwel direct nadat ze tot voorzitter verkozen was, sprak ze zich uit [tegen een versoepeling](#) van de strenge Duitse abortuswetgeving.

Toen moest de grootste misser nog komen. Vlak voor de Europese verkiezingen ging een [video](#) van de bekende Duitse YouTuber Rezo viral, waarin hij het CDU-beleid fileerde. Daar wist de partij niet goed op te reageren. Toen een [video volgde](#) waarin Rezo met 90 andere YouTubers opriep niet op de CDU, de SPD of de AfD te stemmen, maakte Kramp-Karrenbauer het [nog erger](#). Tijdens een persconferentie vroeg ze zich hardop af of uitingen op internet vlak voor verkiezingen niet moeten worden gereguleerd.

'Kramp-Karrenbauer maakt zoveel fouten dat je begint te twijfelen aan haar geschiktheid voor het kanselierschap'

Een CDU-voorzitter die de vrijheid van meningsuiting wil inperken? Journalisten en politici kwamen woorden tekort voor hun verontwaardiging. Via twitter noemde Kramp-Karrenbauer dat verwijt absurd. "De vrijheid van meningsuiting is een groot goed in de democratie", reageerde ze. "Maar we moeten wel spreken over regels die tijdens verkiezingscampagnes gelden." Vernietigende mediacomentaren volgden. De vrouw die ambities heeft voor het machtigste ambt van dit land wekt de indruk dat ze geen tegenspraak kan verdragen, schreef [Spiegel Online](#). En de [Süddeutsche Zeitung](#): "Annegret Kramp-Karrenbauer maakt zoveel fouten dat je begint te twijfelen aan haar geschiktheid voor het kanselierschap."

Gebrekkig materieel en veel bureaucratie

Nu moet ze zich als minister van Defensie bewijzen. Dat wordt niet gemakkelijk. Ze heeft geen defensie-ervaring, luidt de [kritiek van de oppositie](#), en ze heeft zelf steeds gezegd dat ze geen ministerspost ambieert. De CDU misbruikt het ministerie voor personeelsbeleid, vindt de FDP.

Wat AKK in ieder geval voor heeft op haar voorgangster is een onbelaste relatie met de legertop en de soldaten

Op Defensie zijn de problemen talrijk. De Bundeswehr kampt na jaren van bezuinigingen met gebrekkig materieel, te weinig personeel, bureaucratie en een falende leiding, [luidt de kritiek](#) van onder meer Hans-Peter Bartels, die namens de Bondsdag toezicht houdt op het leger. Er loopt bovendien nog een parlementair onderzoek naar het gebruik van externe adviseurs, waar onder Von der Leyen miljoenen aan werden uitgegeven. De Rekenkamer heeft het ministerie herhaaldelijk berispt omdat er te veel geld wordt verspild en gebreken worden verdoezeld. Meerdere voorgangers van Kramp-Karrenbauer beten hun tanden stuk op het ministerie.

[Von der Leyen](#), die nu naar Brussel vertrekt, heeft het 5,5 jaar volgehouden en de nodige hervormingen in gang gezet. Wat dat betreft kan Kramp-Karrenbauer de lijn van Von der Leyen voortzetten. Maar hoewel de bondsregering het defensiebudget heeft verhoogd, blijkt het geld nog steeds moeilijk op de juiste plekken te krijgen, meldt nieuwssite [tagesschau](#).

Beter zichtbaar

Wat AKK in ieder geval voor heeft op haar voorgangster is een onbelaste relatie met de legertop en de soldaten zelf. Von der Leyen jaagde veel werknemers van de Bundeswehr in 2017 tegen zich in het harnas met [harde uitspraken](#) over de cultuur bij het leger. Aanleiding was een schandaal rond rechts-extremistische militairen. Von der Leyen zei dat de Bundeswehr een mentaliteitsprobleem had en een zwakke leiding. Het leger kampt met een “diepgaande onzekerheid”, zegt politicoloog Carlo Masala van de Bundeswehr-Universität in München op [tagesschau.de](#). Wat AKK volgens hem nu vooral moet doen is luisteren en praten.

Als Kramp-Karrenbauer het volhoudt op Defensie, kan dat haar kansen op het kanselierschap vergroten. Ze is als minister in het kabinet in ieder geval beter zichtbaar dan als partijvoorzitter. Als er nieuwe verkiezingen komen, heeft ze de ervaring als minister van een bondsregering. En als er een tussentijdse wisseling van de wacht komt zonder verkiezingen, heeft ze als lid van de regering ook betere kaarten dan alleen als partijvoorzitter.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](#).

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/32575/kramp-karrenbauer-moet-zich-als-minister-bewijzen>